

ความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม :
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสิงห์บุรี

นางสิริกัญจน์ วีระพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-115-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019687 119139004

NON-FORMAL EDUCATION NEEDS FOR INDUSTRIAL WORKERS :

A CASE STUDY OF CHANGWAT SING BURI

MRS. SIRIGAN WEERAPHUN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-115-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงาน
อุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดสิงห์บุรี

โดย

นางสิริกัญจน์ วีระพันธ์

ภาควิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิตยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร รัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธ์)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

.....
(อาจารย์ สุนทร สุนันทชัย)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สรุภาณจน์ วีระพันธ์ : ความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงาน
อุตสาหกรรม : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสิงห์บุรี (NON-FORMAL EDUCATION NEEDS
FOR INDUSTRIAL WORKERS : A CASE STUDY OF CHANGWAT SINGBURI)
อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.รัตนา พุ่มไพศาล และ อ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 158 หน้า.
ISBN 974-583-115-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้
แรงงานอุตสาหกรรมในด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล และด้านการเพิ่มพูนทักษะ
อาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ที่มี
ภูมิหลังต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมมีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมี
ความต้องการในระดับน้อย
2. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อยกว่า มีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลและด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้ใช้
แรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุมากกว่า
3. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษานอกระบบโรงเรียน (ม.3 - ปวช.) มีความต้องการ
การศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการศึกษขั้นพื้นฐานด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลและด้านการเพิ่มพูน
ทักษะอาชีพมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ทุกระดับ
4. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้น้อยกว่า มีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล และด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้ใช้
แรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้มากกว่า

ภาควิชา ..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา ..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
2535
ปีการศึกษา .....

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C144421: MAJOR NON-FORMAL EDUCATION
KEY WORD: NEED/NON-FORMAL EDUCATION/INDUSTRIAL WORKERS/SINGBURI

SIAIGAN WEERAPHUN : NON-FORMAL EDUCATION NEEDS FOR INDUSTRIAL
WORKERS : A CASE STUDY OF CHANGWAT SINGBURI CONSULTANS : PROF.
Dr.RATANA POOMPAISAL, Dr. TAWEEWAT PITAYNON, 158 PP.
ISBN 974-583-115-8

The objectives of this research was to study the non-formal education needs of the industrial workers in three areas, they wore 1) basic education 2) information services and (3) occupational skills development whom had different background in age, education and income.

The research findings were as follow :

1. Non-formal education needs of the industrial workers in the area of basic education and information services were at the average level while the needs in occupational skills development were below average.

2. The needs of fifteen - twenty - five years old industrial workers in basic education, in formation services and in occupational skills development were higher than those who were twenty-six years and above.

3. The industrial workers who finished Matayom three up to lower Vocational Certificate needed non-formal education in those three areas, they were 1) basic education 2) information services and 3) occupational skills development more than the other industrial workers at the other lower of education.

4. The industrial workers who had less than three thousand bahts needs non-formal education in the area of basic education, information services, and occupational skills development more than the industrial workers who had less income.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
..... การศึกษานอกระบบ โรงเรียน
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความเอาใจใส่ดูแลของ ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา นุ่มไพศาล และคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษา นอกโรงเรียนทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ แนวคิดต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ อย่างยิ่ง อีกทั้งคอยเป็นกำลังใจให้ผู้เขียน ผู้เขียนมีความซาบซึ้งในบุญคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาสละเวลาแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้จัดการ โรงงานถลุงมือยางและลูกโป่ง (ยูเนียนรับเบอร์โกล์ฟ) และผู้จัดการบริษัทน้ำตาล สิงห์บุรีจำกัด ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และความสะดวกสบายในการเก็บรวบรวม ข้อมูล รวมทั้งผู้ใช้แรงงานทั้ง 2 โรงงาน ที่ได้ให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ผู้วิจัย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณมานะ อุดรรัตน์ คุณสุจิตรา จันทโทภาค คุณประภัส แสงดา คุณสิรินารถ คงรัตน์ คุณสมบูรณ์ อภิบาลศรี คุณผ่องศรี ปานเจริญ คุณสิริมา ทมอนใหม่ คุณสมบัติ สดคมขำ คุณทิพย์พร พันธุ์เจริญ คุณแสงรุ่ง ผ่องใส คุณทวีพร เกตุมณี คุณจิตรสติรา เขมะศิริ ดร.จันทราณี สงวนนาม พี่ เพื่อน และน้อง ๆ ร่วมชั้นเรียน และจากกองพัฒนาบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เป็น แรงจูงใจกระตุ้นเตือน และช่วยเหลือสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลง ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ รองเลขาธิการ กปช. จรูญ เอกอินทร์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสดำเนินการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ลุล่วง ไปด้วยดี และที่ควรจะขอบคุณอีกท่านหนึ่งคือ คุณสุนันทา คงสมบูรณ์ ที่ช่วย จัดพิมพ์รูปเล่มจนสำเร็จ

สิริกัญจน์ วีระพันธ์

เมษายน 2536

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการ.....	12
แนวความคิดในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน	
สำหรับผู้ใ้แรงงาน.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
รูปแบบของกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	22

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
	กลุ่มประชากร.....	31
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
	การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	123
	บรรณานุกรม.....	137
	ภาคผนวก.....	143
	ประวัติผู้เขียน.....	158

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามภูมิภาค.....	40
2. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ.....	41
3. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ.....	42
4. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	43
5. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามจำนวนบุตร.....	44
6. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่ในบ้าน.....	45
7. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	46
8. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามความสามารถในการอ่านออกเขียนได้.....	47
9. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานอยู่ในโรงงาน.....	48
10. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	49

11. จำนวนและร้อยละของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสิงห์บุรี
จำแนกตามอาชีพรอง..... 50
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน 52
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการรับข่าวสารข้อมูล..... 56
14. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ 59
15. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอายุ..... 62
16. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล จำแนกตามอายุ..... 66
17. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ จำแนกตามอายุ..... 70
18. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา..... 73

19. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา..... 77
20. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 80
21. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามรายได้..... 83
22. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล จำแนกตามรายได้..... 87
23. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม
ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ จำแนกตามรายได้..... 90
24. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ
ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามอายุ..... 93
25. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ
ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล
จำแนกตามอายุ..... 97

<p>26. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ จำแนกตามอายุ.....</p>	<p>100</p>
<p>27. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา.....</p>	<p>103</p>
<p>28. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา.....</p>	<p>107</p>
<p>29. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา.....</p>	<p>110</p>
<p>30. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามรายได้.....</p>	<p>114</p>
<p>31. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ ของเซฟเฟ่ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล จำแนกตามรายได้.....</p>	<p>117</p>

32. ค่าความแปรปรวนและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบ
ของเซฟเฟ ของคะแนนความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ
จำแนกตามรายได้..... 120